

Sag C-219/22**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

28. marts 2022

Forelæggende ret:

Rajonen sad Nesebar (Bulgarien)

Afgørelse af:

25. marts 2022

Straffesag mod:

QS

Hovedsagens genstand

Straffesag mod den rumænske statsborger QS vedrørende en strafbar handling i henhold til artikel 343b, stk. 1, i Nakazatelen kodeks (straffeloven, Bulgarien), som denne har begået i Bulgarien under den prøvetid, der var blevet fastsat over for ham ved en tidligere dom for en strafbar handling i henhold til artikel 336, stk. 1, i den i Rumænien gældende straffelov i forbindelse med en betinget frihedsstraf med en prøvetid på to år.

Den præjudicielle forelæggelses genstand og retsgrundlag

Fortolkningen af EU-retten: artikel 267 TEUF

Præjudicielt spørgsmål

Skal artikel 3, stk. 3, i Rådets rammeafgørelse 2008/675/RIA af 24. juli 2008 om hensyntagen til domme afsagt i medlemsstaterne i Den Europæiske Union i forbindelse med en ny straffesag fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning såsom straffelovens artikel 68, stk. 1, sammenholdt med straffelovens artikel 8, stk. 2, hvorefter en national ret, der har fået forelagt en anmodning om fuldbyrdelse af en straf, som en ret i en anden medlemsstat har

fastsat ved en tidligere dom, med henblik herpå ved et påbud om den faktiske fuldbyrdelse kan gribe ind i vilkårene for fuldbyrdelsen af den sidstnævnte straf?

EU-retlige forskrifter og retspraksis

Rådets rammeafgørelse 2008/675/RIA af 24. juli 2008 om hensyntagen til domme afsagt i medlemsstaterne i Den Europæiske Union i forbindelse med en ny straffesag: artikel 1-3

Dom i sag C-221/19 af 15. april 2021, EU:C:2021:278

Dom i sag C-171/16 af 21. september 2017, EU:C:2017:710

Dom i sag C-390/16 af 5. juli 2018, EU:C:2018:532.

Nationale retsforskrifter

Nakazatelen kodeks (straffeloven): artikel 8, 66, 68 og 343b

Nakazatelno-protsesualen kodeks (strafferetsplejeloven, Bulgarien): artikel 306, 381, 382 og 383

Domme afsagt af Republikken Bulgariens Varhoven kasatsionen sad (øverste kassationsdomstol, herefter »VKS«): dom af 2. januar 2019 afsagt af tredje afdeling for straffesager ved VKS i en straffesag fra 2018 og dom af 26. februar 2021 afsagt af anden afdeling for straffesager ved VKS i en straffesag fra 2020.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb

- 1 [Judecătoria Turda (retten i første instans i Turda, Rumænien)] idømte ved dom af 3. april 2019, som blev endeligt stadfæstet ved afgørelse fra [Curtea de apel Cluj] appeldomstolen i Cluj, der blev retskraftig den 24. juni 2019, i en sag fra 2018 vedrørende en strafbar handling i henhold til artikel 336, stk. 1, i den rumænske straffelov den rumænske statsborger QS, bosiddende i Sibiu, Republikken Rumænien, ugift, tidligere dømt, studerende, en frihedsstraf på et år og seks måneder, hvis fuldbyrdelse blev gjort betinget med en prøvetid på to år.
- 2 Under prøvetiden, den 1. september 2020, begik QS en strafbar handling i henhold til artikel 343b, stk. 1, i Republikken Bulgariens straffelov. Han førte den 1. september 2020 kl. 02.04 i nærheden af bystadionet i Nessebar en personbil af mærket »Dacia« i retning mod ferieanlægget Slantjev Brjag med en alkoholkoncentration i blodet på over 1,2 promille, nemlig 2,29 (to komma to ni) promille, som blev forskriftsmæssigt konstateret med et »Dräger Alcotest 7510«-måleapparat. Ved kendelse afsagt af rajonen sad Nesebar (kredsdomstolen i Nessebar), som blev retskraftig den 9. marts 2022, om godkendelse af en aftale

[mellem lovovertræderen og anklagemyndigheden] af 2021 i en straffesag med offentlig påtale, blev QS idømt følgende straffe for denne strafbare handling: en frihedsstraf på tre måneder, som i henhold til artikel 57, stk. 1, nr. 3, i Zakon za izpalnenie na nakazaniata i zadarzjaneto pod strazja (lov om fuldbyrdelse af straffedomme og anholdelse) først skal udstås under almindelige betingelser, en bøde på 150,00 leva (BGN) og fradømmelse af kørekortet i en periode på 12 måneder i henhold til straffelovens artikel 343d sammenholdt med artikel 343b, stk. 1, og artikel 37, stk. 1, nr. 7.

- 3 Repræsentanten for Rajonna prokuratura Burgas (den regionale anklagemyndighed i Burgas), afdelingen i Nessebar, anmodede i henhold til straffelovens artikel 68, stk. 1, om fuldbyrdelse af den frihedsstraf på et år og seks måneder, der blev idømt i straffesagen ved [Curtea de apel Cluj] appeldomstolen i Cluj, eftersom den handling, som sagen ved rajonen sad Nessebar (kredsdomstolen i Nessebar) i 2021 vedrørte, blev begået under den af [Curtea de apel Cluj] appeldomstolen i Cluj fastsatte prøvetid.

Kort fremstilling af begrundelsen for den præjudicielle forelæggelse

- 4 Af de nedenstående grunde er den forelæggende ret af den opfattelse, at anmodningen om præjudiciel afgørelse har betydning for hovedsagens korrekte afgørelse.
- 5 Ved Rådets rammeafgørelse 2008/675/RIA af 24. juli 2008 om hensyntagen til domme afsagt i medlemsstaterne i Den Europæiske Union i forbindelse med en ny straffesag knæsettes det princip, at det skal fastslås, på hvilke betingelser der i forbindelse med en straffesag mod en person i en medlemsstat skal tages hensyn til tidligere domme afsagt mod samme person for andre forhold i andre medlemsstater. De principper, der er forankret i den anførte rammeafgørelse, blev gennemført i bulgarsk lovgivning ved straffelovens artikel 8, stk. 2. I henhold til denne bestemmelse tages der hensyn til en retskraftig dom, som er afsagt i en anden medlemsstat i Den Europæiske Union for en handling, som er strafbar i henhold til den bulgarske straffelov, i enhver straffesag, som føres mod den samme person i Republikken Bulgarien.
- 6 I henhold til rammeafgørelsens artikel 3, stk. 1, sikrer medlemsstaterne, at der i forbindelse med en straffesag mod en person tages hensyn til tidligere domme afsagt mod samme person for andre forhold i andre medlemsstater, om hvilke der er fremskaffet oplysninger i henhold til relevante instrumenter om gensidig retshjælp eller om udveksling af oplysninger fra strafferegistre, i det omfang der tages hensyn til tidligere nationale domme, og at sådanne domme tillægges samme retsvirkninger som tidligere nationale domme i overensstemmelse med national ret. Rammeafgørelsens artikel 3, stk. 3, bestemmer, at hensyntagen til tidligere domme afsagt i andre medlemsstater, jf. stk. 1, ikke har som virkning, at den medlemsstat, der gennemfører den nye retssag, griber ind i, ophæver eller på ny prøver tidligere domme eller eventuelle afgørelser vedrørende disses fuldbyrdelse.

- 7 I en række domme har Den Europæiske Unions Domstol fortolket rammeafgørelsens artikel 3, stk. 3. Ved dom i sag C-221/19 af 15. april 2021 fastslog den, at artikel 3, stk. 3, i Rådets rammeafgørelse 2008/675/RIA af 24. juli 2008 om hensyntagen til domme afsagt i medlemsstaterne i Den Europæiske Union i forbindelse med en ny straffesag, sammenholdt med 14. betragtning hertil, skal fortolkes således, at denne bestemmelse tillader, at der afsiges en samlet dom, som ikke alene omfatter en eller flere tidligere domme afsagt mod den pågældende i den medlemsstat, hvor denne samlede dom afsiges, men ligeledes en eller flere domme afsagt mod vedkommende i en anden medlemsstat, og som i medfør af rammeafgørelse 2008/909, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299, fuldbyrdes i den førstnævnte medlemsstat, forudsat at den nævnte samlede dom hvad angår disse domme overholder de betingelser og begrænsninger, der følger af artikel 8, stk. 2-4, artikel 17, stk. 2, og artikel 19, stk. 2, i denne rammeafgørelse 2008/909, som ændret.
- 8 Ved dom i sag C-390/16 af 5. juli 2018 fastslog Domstolen, at Rådets rammeafgørelse 2008/675/RIA af 24. juli 2008 om hensyntagen til domme afsagt i medlemsstaterne i Den Europæiske Union i forbindelse med en ny straffesag, sammenholdt med artikel 82 TEUF, skal fortolkes således, at den i tilfælde af iværksættelsen af en ny straffesag over for en person er til hinder for, at en hensyntagen i en medlemsstat til en tidligere endelig straffedom afsagt af en ret i en anden medlemsstat mod denne samme person for andre forhold er undergivet en særlig procedure for forudgående anerkendelse som den i hovedsagen omhandlede ved retterne i den første medlemsstat.
- 9 I henhold til punkt 3 i konklusionen i dom i sag C-171/16 af 21. september 2017 skal artikel 3, stk. 3, i rammeafgørelse 2008/675 fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning, som fastsætter, at den nationale ret, der har fået forelagt en sag med påstand om fastsættelse – med henblik på fuldbyrdelse – af en samlet frihedsstraf bl.a. under hensyntagen til den straf, der inden for rammerne af en tidligere dom er afsagt af en domstol i en anden medlemsstat, med henblik herpå ændrer vilkårene for fuldbyrdelsen af den sidstnævnte straf.
- 10 Det kan udledes af den anførte rammeafgørelse og Den Europæiske Unions Domstols domme vedrørende fortolkningen af dens bestemmelser, at den medlemsstat, hvor den nye straffesag indledes, først skal tage hensyn til en dom afsagt i en anden medlemsstat, idet det ikke er nødvendigt at gennemføre en procedure for iværksættelse af fuldbyrdelsen. Det forholder sig netop således i hovedsagen, eftersom dommen i Rumænien blev afsagt tidligere end dommen i Bulgarien. Det fremgår af dom afsagt den 3. april 2019 af [Judecătoria Turda (retten i første instans i Turda)] i sagen fra 2018, som blev retskraftig ved afgørelse fra [Curtea de apel Cluj] appeldomstolen i Cluj, og som blev forskriftsmæssigt rekvireret (i henhold til relevante instrumenter om gensidig retshjælp), at den domfældte for en strafbar handling i henhold til artikel 336, stk. 1, i den i Rumænien gældende straffelov blev idømt en frihedsstraf på et år og seks måneder, hvis fuldbyrdelse blev gjort betinget med en prøvetid på to år (indtil den 24.6.2021). Ved hjælp af de oplysninger, som under efterforskningen blev

indhentet inden for rammerne af den gensidige retshjælp, blev det konstateret, at handlingen i henhold til artikel 336, stk. 1, i den i Rumænien gældende straffelov svarer til den handling, der beskrives i artikel 343b, stk. 1, i Republikken Bulgariens straffelov – at føre et motorkøretøj i spirituspåvirket tilstand. Personen begik under prøvetiden, den 1. september 2020, en strafbar handling i henhold til artikel 343b, stk. 1, i Republikken Bulgariens straffelov. Derfor blev han ved den kendelse, som blev retskraftig den 9. marts 2021, om godkendelse af en aftale [mellem lovovertræderen og anklagemyndigheden] idømt en frihedsstraf på tre måneder, som i henhold til artikel 57, stk. 1, nr. 3, i lov om fuldbyrdelse af straffedomme og anholdelse først skulle udstås under almindelige betingelser. Vedrørende sådanne tilfælde bestemmer straffelovens artikel 68, stk. 1, at den domfældte skal udstå den betingede frihedsstraf, såfremt vedkommende under prøvetiden begår en yderligere forsætlig strafbar handling, som er underlagt offentlig påtale, og for hvilken vedkommende idømmes en frihedsstraf, selv hvis dommen afsiges efter udløbet af denne periode.

- 11 Det kan konkluderes, at alle betingelser for fuldbyrdelse af frihedsstraffen på et år og seks måneder, som blev idømt af [Curtea de apel Cluj] appeldomstolen i Cluj, er opfyldt i henhold til straffelovens artikel 68, stk. 1: Den domfældte har før udløbet af prøvetiden (inden den 24.6.2021) begået en yderligere forsætlig strafbar handling (den 1.9.2020, i henhold til artikel 343b i Republikken Bulgariens straffelov), som er underlagt offentlig påtale, og blev derfor idømt en frihedsstraf (på tre måneder). På den anden side bestemmer artikel 3, stk. 3, i Rådets rammeafgørelse 2008/675/RIA, at hensyntagen til tidligere domme afsagt i andre medlemsstater, jf. stk. 1, ikke har som virkning, at den medlemsstat, der gennemfører den nye retssag, griber ind i, ophæver eller på ny prøver tidligere domme eller eventuelle afgørelser vedrørende disses fuldbyrdelse.
- 12 Det følger heraf, at den forelæggende ret på den ene side i henhold til straffelovens artikel 68, stk. 1, sammenholdt med artikel 8, stk. 2, skal tage hensyn til virkningerne og fuldbyrde en tidligere dom afsagt af en ret i Republikken Rumænien. På den anden side kræver rammeafgørelsens artikel 3, stk. 3, at der ikke skal ske en ny prøvelse af fuldbyrdelsen af en straf. Eftersom der i den foreliggende sag ikke er tale om en typisk prøvelse, men i henhold til straffelovens artikel 68, stk. 1, om den lovfastsatte forpligtelse til at fuldbyrde straffen (dvs. at retten er bundet af de betingelser, der er fastsat i straffelovens artikel 68, stk. 1, og ikke efter eget skøn prøver en tidligere dom, som er gjort betinget med en bestemt prøvetid), og Den Europæiske Unions Domstol hidtil ikke har taget stilling til sager, som vedrørte forholdet mellem rammeafgørelsens artikel 3, stk. 3, og straffelovens artikel 68, stk. 1 (eller lignende bestemmelser i andre nationale retsordener), er en fortolkning af de anførte bestemmelser nødvendig. Dette er tilfældet, eftersom en ny prøvelse af ordningen for fuldbyrdelse af straffen er ulovlig i henhold til rammeafgørelsen, og Den Europæiske Unions Domstol har udtalt sig herom. Disse domme adskiller sig imidlertid fra den foreliggende sag (f.eks. fra de faktiske omstændigheder i sag C-171/16, hvor der den 21.9.2017 blev afsagt dom, ifølge hvilken det ved fastsættelsen af en samlet frihedsstraf ikke er tilladt at gribe ind i vilkårene for fuldbyrdelsen af en straf idømt i en anden

medlemsstat). Den forelæggende ret er af den opfattelse, at situationen i hovedsagen har en anden karakter, eftersom der ikke gribes ind i arten af straffens fuldbyrdelse efter den bulgarske rets skøn, idet denne art derimod skyldes en bindende bulgarsk retsforskrift, nemlig straffelovens artikel 68, stk. 1, som ikke giver mulighed for, at retten træffer sin egen afgørelse, men derimod, forudsat at samtlige betingelser er opfyldt (som i den foreliggende sag), forpligter retten til at fuldbyrde den straf, der er blevet gjort betinget med den tilsvarende prøvetid.

- 13 I retspraksis ved de bulgarske retter er dette spørgsmål blevet berørt perifert. I dom af 2. januar 2019 i en straffesag fra 2018 anførte tredje afdeling for straffesager [ved VKS], at en manglende anerkendelse af en dom afsagt af en udenlandsk ret kun udgør en hindring for muligheden for at fuldbyrde dommen i Bulgarien. Derimod udgør den ikke en hindring for at tage hensyn til dommens sekundære virkninger, som i henhold til lovgivningen og retspraksis er følgende: kvalificeringen af handlingen i den nye straffesag, anvendelsen af bestemmelserne i straffelovens artikel 23-25, muligheden for at gøre straffen betinget eller **fuldbyrdelse af en straf på grundlag af straffelovens artikel 68**, vurderingen af, om der foreligger skærpende omstændigheder, risiko for flugt og/eller recidiv og andet. I dom af 26. februar 2021 i en straffesag fra 2020 anførte anden afdeling for straffesager ved VKS, at bestemmelsen i [straffelovens] artikel 8, stk. 2, har bragt bulgarsk lovgivning i overensstemmelse med Rådets rammeafgørelse 2008/675/RIA og gælder for hensyntagen til domme afsagt i en anden medlemsstat mod den samme person, men for andre handlinger (artikel 3, stk. 1), f.eks. med henblik på anvendelse af straffelovens artikel 23 og 25. Henvisningerne i disse domme blev imidlertid kun anført som eksempler, idet anvendelsen af straffelovens artikel 68, stk. 1, ikke var genstand for prøvelsen ved de pågældende instanser.